

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Burjuvaziye ve oportünizme
karşı savaşımayı
7. Yaz Taarruzu'naKorkmayın hemü
velatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK - AL

Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi

DUYURU

TKP EK olağan toplantısını yaptı. Toplantıda önce Üst Büro'nun yoğun çalışma raporu, daha sonra ülkenin ortamında beliren yeni özgüllükler ve partinin durumu ele alındı. Parti örgütlerimizin önümüzdeki dönemde geliştirmeleri gereken çalışma alanları ve dikkat etmeleri gereken siyasal, örgütsel noktalar belirlendi.

Önümüzdeki dönemin yoğun çalışmalarında tüm parti örgütlerine ağır görevler düşecektir.

*Türkiye Komünist Partisi
Eşgüdüm Komitesi
Üst Bürosu*

TKP Eşgüdüm Komitesi Kararları

I Ülkede durum

Ekonomik-toplumsal durum

Partimizin önündeki görevleri ele alırken öncelikle bir noktanın saptanması gerekir ki, işçi sınıfı ve emekçiler açısından yaşam artık dayanılmaz bir duruma gelmiştir.

Son üç yılda et fiyatları %560 artmıştır. Bugün etin kilosu 600-700 TL'dir. Yine son üç yılda basmanın fiyatı %279 artmıştır. Ekmek, elektrik, su, gaz gibi günlük kullanımda önemli yer tutan maddelere, kiralara büyük zamlar gelmiştir. Pahalılığın yanısıra

işsizlik artık her emekçi ailesini doğrudan etkiler boyutlardadır.

Bunlara karşılık çalışanların gerçek gelirleri giderek düşmektedir.

Asgari ücretle çalışan bir işçi, eline net geçen miktarın tümünü harcarsa günde yalnızca 547 gram et alabilmektedir.

Brüt gerçek ortalama ücret, 1982'de 1963 düzeyinin gerisinde, en yüksek olduğu 1977 düzeyinin ise yarısından da azdır. Brüt gerçek ortalama ücret 1963'den bu yana fiyatları sabit tutarsak, 1963'de 18 TL. iken, 1977'de 28-32 TL'ye yükselmiş, 1982'de 12.50-15.00 TL'ye düşmüştür.

Net gerçek ortalama ücret ise, 1971'den bu yana fiyatlar sabit tutulursa, 1982'de, 1977 düzeyinin üçte biri kadardır. 1977'de 32-35 TL. olan net gerçek ortalama ücret, 1982'de 11-13 TL. kadardır.

Tarımda da emekçilerin gelirleri son hızla düşmüştür. Tarım işçilerinin durumu endüstri işçilerinden daha kötüdür. Tarım girdilerinin pahalılığına karşılık, taban fiyatlarının düzeyi bu alandaki emekçi kesimin gelirlerini budamıştır.

İşçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki bu ağır ekonomik baskı, bir de siyasal

baskılarla birleşince, hoşnutsuzluğun hızla yükselmesine ve yayılmasına neden olmaktadır.

Burjuvazi, ekonomik, siyasal tüm şiddetiyle işçi sınıfının ve emekçilerin sırtına bindiği halde, durum onun da tam istediği gibi olmaktan uzaktır.

İşçi dövizlerinde %20 düşüş olmuştur, ihracatta gerilme vardır. En önemlisi, kriz içinde olduğu söylenenlerin dışında kalan bazı belirleyici finans kapital odaklarının gerçek, yani fiyatları sabit tutarak ulaşılan kârlarına bakıldığında şu gözlenmektedir: 1977'ye kadar yükselen gerçek kârlar, 1980'e kadar hızla düşmüş ve 1980'den sonra da çok az, çok yavaş bir artış göstermiştir. Hatta aralarında Koç Holding gibi bazılarının gerçek kârlarında, mutlak bir azalma eğrisi gözlenmektedir.

Bu durum, Türkiye kapitalizminin ne denli derin yapısal sorunlarla karşı karşıya olduğunu ve bu sorunları çözme yolunda bir adım atamamış olduğunu çok güzel yansıtmaktadır.

II. Konferansımızın 1981'de öngördüğü gibi, faşizm mülkiyet ilişkilerini hızla genişletmiş, mülkiyet birimlerinin büyümesini getirmiştir. Anonim şirketlerin sayısı ve toplam şirket sermayesi içinde anonim şirket sermayesinin tuttuğu pay, büyük artış göstermiştir. Son sıralarda sermaye arttırımı yoğun olarak sürmektedir. Ayrıca uzun yıllardır ilk kez hisse senetleri piyasasında canlanma vardır ve bu da mülkiyet birimlerinin büyümesinin bir parçasıdır.

İşçi sınıfı ve emekçiler üzerinde ağır bir ekonomik şiddet uygulandığı, mülkiyet ilişkilerinde genişleme, birimlerde büyüme belli ölçüde sağlandığı halde, kârlarda istenen yükselme gerçekleşmemiştir.

Marks'ın 165. doğum ve 100. ölüm yıldönümünü saygıyla anarken, Türkiye'deki bu durum, Marksizmin dev gücünü kanıtlayan bir ovredir. Burjuva ve türlü oportünist, revizyonist odakların artık işlemediğini kanıtlamak için durmadan uğraştıkları "azalan kâr hadleri yasası", emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de bütün yasallığıyla kendini açığa vurmaktadır.

Türkiye'de devlet tekeli kapitalizmi, finans kapital, orta gelişmiş bir taban üzerinde yükselmiştir. Göreceli olarak küçük ve geri birimleri içeren bu tabana dayanabilmek için, finans kapital bu tabana da kendine bağımlı işleyen bir makinelaşma yaymıştır. Ancak makineler artı-değer üretmez. Artı-değerin kaynağı işçi sınıfının sömürsüdür. Üretimde makinanın göreceli ağırlığı arttıkça, kâr hadleri düşer. Düşmüştür.

Bu düşüşe karşı, Marks'ın da belirttiği, sömürüyü arttırmak, daha kârlı dış ticaret ve dış yatırım alanları bulmak

gibi önlemler alma zorunluluğu doğmuştur. Emperyalistleşme, azalan kâr hadleri yasasıyla doğrudan bağlıdır.

1980'de başa gelen faşizm, sınıf savaşımı geçici olarak bastırarak sömürüyü akıl almaz boyutlara çıkarmıştır. Öte yandan, dışa açılma artık günün belgisi olmuştur. Emperyalistleşmek, kârlı pazarlar ve yatırım alanları bulmak için üretim zamanı, miktarı, maliyeti ve kalitesi açısından uluslararası standartlara ayak uydurmak gereklidir. Bunun için de içeride teknolojik düzeyi yükseltmek gereklidir.

Teknolojik düzeyi yükseltmek için daha büyük mülkiyet birimleri ve ileri teknik gereklidir. Türkiye gibi bir ülke için aynı zamanda bol döviz, bol ihracat ve bol dış kredi gereklidir. Kısır bir döngü söz konusudur.

Türkiye burjuvazisi kârlı dış ticaret ve kârlı dış yatırım alanları bulmak zorundadır. Ancak bunu bulmak için gerekenleri yerine getirmek, yine kârlı dış ticarete, dış yatırıma takılıdır. Bu nedenle içeride mülkiyet birimlerini büyüttüğü, işçi sınıfı ve emekçilerin sofrasındaki son dilim ekmeğe de gözünü diktiği halde, kısır döngüyü değil kırabilmek, zorlamaktan bile uzaktır.

24 Ocak kararları, Türkiye kapitalizmini uluslararası standartlara uygun bir düzeye ulaştırmak için, doğal ayıklanma sağlayacak bir yarış başlatmıştır. Ancak yarış pisti bu yarışın sarsıntısını kaldıramadığı için, yarış kuralları sulandırılmıştır. 24 Ocak kararlarının uygulanması da, uygulanmaması da sorun doğurmuştur, doğurmaktadır. Burjuvazi de hoşnutsuzdur.

Bu durumu özellikle uluslararası mali odaklardan gizlemek için son zamanlarda veriler düpedüz sansür edilmekte, çarpıtılmaktadır. Enflasyon oranı konusunda iki bakan bile birbirine yakın rakamlar söyleyemiyor. İşsizliğin boyutları gizleniyor. İhracatın azaldığı haberi gazetelere önce yansdı, sonra birden kesildi.

Burjuvazi köklü sorunlarıyla artık yalnızca psikolojik düzeyde savaşma, kendini de, destekçilerini de avutma durumundadır. Ülke ekonomisinin içinde bulunduğu kısır döngüyü, ancak işçi sınıfının devrimci önderliğinde, halk yığınlarının coşkun inisiyatifi kırabilir. Geçen üç yıl bir kez daha doğrulamıştır ki Türkiye'nin tarihsel yazgısı devrimdir.

Partimizi, daha yoğun, zorlu ama çok zevkli ve onurlu bir hazırlık bekliyor.

Siyasal durum

İşçi sınıfının, emekçi yığınların, Kürt halkının kızgınlık içinde olduğu, artık Türkiye'nin günlük yaşamında, kahve-

de, otobüste, trende kendini açığa vuran ve burjuvazinin de çok iyi gördüğü bir olgudur.

Partimizin II. Konferansı, Türkiye gibi güçsüz bir temelde, faşizmin ittifak blokunun ancak tekel dışı burjuvaziye kadar uzanabileceğini vurgulamıştı. Yaşam, faşizmin ittifaklarının tekel dışı burjuvaziden öteye gidemeyeceğini kanıtladığı gibi, zaman geçtikçe ona bile bir ittifak platformu sağlamaktan aciz kaldığını gösterdi. Önceleri kişiliksiz ve pısrık bir beklenti içinde "muhalfe" yapan çeşitli burjuva kesimler, şimdi giderek artan bir muhalfe yürütüyorlar.

Faşist cuntanın ülke içindeki sağlam olmayan konumu, Ortadoğu'da odaklaşan çıkar çatışmaları ve yurtdışındaki devrimcilerin, demokratların yoğun sergileme çabalarıyla, cunta uluslararası alanda da oldukça soyutlanmış durumdadır.

Faşizmin üç yıldır izlediği dış siyasetin belirleyici özelliği, doğrudan ve açıkça emperyalistleşme amacına yönelik olmasıdır. Dışarıda kârlı yatırım alanları arandığı açıkça konuşulmaktadır. Kıbrıs'ın işgalinin, İskenderun körfezinin savunulması, İsrail'e karşı bir üs tutulması açısından önemli olduğu vb. gerekçeler açıkça öne sürülmüştür. Irak, İran, Lübnan ve Yunanistan'a vb. ilişkin düpedüz yayımlacı sövenist propaganda yürütülmektedir. Eski tarihsel faturalar olarak Musul-Kerkük petrolerinden söz edilmektedir. Irak'a son saldırı da Kürt halkına baskı ve bu genel emperyalistleşme amacı çerçevesindedir.

Türkiye'nin emperyalistleşme amacıyla üstlenmek istediği rol, NATO'nun, NATO içinde de özellikle ABD'nin bazı çıkarlarıyla üst üste düştüğü için, son yıllarda dış siyasette ABD etkisi hızla artmıştır. Bazı Avrupa emperyalist ülkeleriyle belli ilişkiler öne çıkmış, Sovyetler Birliği'yle ilişkilerde ise gerileme olmuştur.

Ancak, Türkiye dış siyasetinin özü, dünyadaki çelişkilerden yararlanarak emperyalistleşmek olduğu için, faşist cunta yarın ABD'ye karşı konuşabilir, Sovyetler'le ilişkilerini geliştirebilir. Nasıl ki bugün İsrail'e karşı, Filistin halkının kurtuluş savaşından yana görünmesi faşizmin gerici, halk düşmanı özünü gizleyemiyorsa, yarın ABD'ye karşı görünmesi, Sovyetler Birliği ile "dostluk" yapması da bu özü gizleyemez.

Son yıllarda detantın gerilemesi, gerginliğin artması ve yalnızca nükleer bir dünya savaşını tehlikesi üzerinde tartışma yürütülmesinin yerel-bölgesel yayılmacı savaşları gölgelemesi, dış siyasette halk düşmanı faşist cunta için elverişli ortam

yaratmıştır. Bu ortamdan ve Orta-doğu'nun karışık durumundan yararlanan cunta, "terörizme" karşı savaş kılıfı ardında, kendi terörizmini dışa yama amacını taşıyan bir uluslararası kampanya yürütmektedir. Bununla önemli bir uluslararası gericiilik odağı olduğunu da kanıtlamaktadır.

"Terörizme karşı" savaşım kılıfı ardında yoğun militarist hazırlık sürmektedir. ABD'ye yeni üsler verilmesi, Doğu'da askersel boşluk olduğu vb. açıkça konuşulmaktadır. Kürt halkına ve Irak'a girişilen saldırı, açıktır ki çok daha büyük planların küçük bir parçasıdır.

Türkiye devleti bölge halkları için güncel bir tehlike oluşturmaktadır. Partimizin sosyal emperyalist, likidatör "resmi" yönetimi, "barış" savaşımı adına, dikkatleri, Sovyetler'in Türkiye'ye karşı saldırgan rolüne olduğu (!) bir nükleer savaş tehlikesine yönelterek, asıl acil tehlikeyi gözlerden gizlemektedir. Oysa, son sıralarda, faşist cuntanın üç yıldır izlediği şovenist yayılmacı siyaset, eyleme geçme hazırlığı içindedir. Faşist cunta terörist saldırıya hazırlanıyor.

Ne var ki, bu saldırganlık hazırlığı, önemli ekonomik, toplumsal sorunları çözme yolunda kalıcı adımlar atmış olmanın verdiği güce ve güvene dayanmıyor. Tam tersine, IMF raporunda bile belirtildiği gibi, "hiçbir yapısal değişiklik sağlayamamış" bir yönetimin dışa yönelik dayanaksız, hırçın, küstah girişimlerden medet ummasını yansıtıyor. Bu nedendir ki faşist cunta amaçlarına bölgede savaş çıkararak da ulaşamayacaktır.

Bugün ülkenin iç siyasal yaşamını belirleyen, işçi sınıfının, Kürt-Türk tüm emekçilerin yoğun öfkesi, burjuva muhalefet ve faşist cuntanın ipleri elden kaçırmamak için yaptıklarıdır.

İşçi sınıfının, Kürt-Türk emekçilerin kızgınlığı, ağır baskı nedeniyle siyaset sahnesine henüz açıktan ve doğrudan yansımıyor. Siyasal yaşamda, yarattığı endişe ile burjuva muhalefetin hareketlenmesinde ve faşist cuntanın önlemlerinde bir etken olarak dolaylı yansıyor.

Faşist cunta kapitalizmin ekonomik, toplumsal sorunlarını çözme yolunda kalıcı adımlar atmadığı için, bu amaçla uygulanan siyaset halk yığınlarında hoşnutsuzluğu körüklemekten başka bir işe yaramadığı için ve bu hoşnutsuzluktan duyduğu endişeyle burjuva "muhalefet" pısrık bekleyişinden çıkıp muhalefete geçti.

Aynı nedenlerle, faşist cunta, giriştiği siyasal manevraların çerçevesini dar tutmaya çalışıyor. Ekonomik manevra alanı dar olduğu için cunta siyasal manevraya başvurmuştu. Şimdi, oyun

olarak girişilen manevra, varolan çatlağın gerçekten yansıdığı bir alana dönüşmektedir.

Siyasetin "serbest" bırakılmasıyla, Evren'in tüm uyarılarına karşın, sürekli parti kurulmaktadır. Faşist cunta, kurucuları defalarca veto ettiği, ağırlığını MDP, HP gibi iyice kukla partilerden yana koyduğu halde, parti sayısının 16-17'ye kadar çıkması beklenmektedir. Vetolara karşı açık muhalefet vardır. Ve bu muhalefete karşı da cunta siyasal manevranın çerçevesini, kendi kukla partileriyle sınırlı tutmaya kararlı görünmektedir. Karşılıklı cüretkar adımlar atılıyor.

Faşist cunta burjuva muhalefete bile tahammül edemiyor.(Bunu gören *menşevik TKP'nin Sesi* radyosu daha dün kadar cuntanın sağında gösterdiği Demirel'i bugün cuntaya karşı cepheye çağırıyor!)

Bu karşılıklı tahammülsüzlüğün altında yatan, çözümsüz kalan sorunlar temelinde, işçi emekçi yığınlar üzerinde ağır ekonomik siyasal şiddet uygulanmasına karşın, kârlardaki azalmanın engellenememiş olmasıdır. Karşılıklı tahammülsüzlük kapitalizmin can korkusundan kaynaklanıyor.

Son EK kararlarında yapılan değerlendirme bugün daha çok geçerlilik kazanmıştır: Olanaklar ve tehlikeler artmaktadır.

Halk yığınlarında hoşnutsuzluk birikmiş olması, burjuvazinin de kendi durumundan pek memnun olmaması ve halktaki hoşnutsuzluğu, kendi çıkarları doğrultusunda taban edinme çabası, bunun istemeden patlamalara yol açma olasılığı karşısında, faşist cunta her türlü yolu deneyerek, siyaseti, yalnızca güdümlü çerçeve içinde tutmaya kararlı görünüyör.

Olanakların artması, bu dar, güdümlü siyasal çerçevenin genişlemesi, hatta parçalanması ve halk yığınlarındaki öfkenin açık siyasal savaşıma yansımaları yönündeki eğilimdir.

Öte yandan, tehlikelerin artması, çizdiği dar sınırları korumak için faşist cuntanın girişebileceği daha azgın baskı ve terör önlemlerini içermektedir. Ülkedeki ekonomik toplumsal durum, faşist cuntadan kaynaklanan tehlikelerin, olanakların artışıyla yavaşlatılmaktan öteye gidemeyeceği olasılığını güçlendiriyor. Ancak olanakların artışı içinde bir dizi başka tehlikeler gizlidir.

Burjuva muhalefet, faşist cuntanın dayattığı dar siyasal çerçeveyi kendi istediği yönde genişletmek için halk yığınlarındaki hoşnutsuzluğu taban edinme çabası içindedir. Faşist cuntanın yasaklarında kararlılığı, burjuva muhalefetin daha da güçlenmesini, "gerçek bir anti-faşist güç" görünümüne almasını

ve göz boyamasını getirecektir. Orfaya demokrasi ve özgürlüğü savunan burjuva kahramanlar çıkacaktır. Bu ciddi tehlike komünistlerin ideolojik savaşımı hızlandırma, burjuva muhalefeti sergileme ve devrimci alternatifi, en başta da komünist partisini güçlendirme görevini acilleştiriyor.

Burjuva muhalefetteki hareketlenme, sol hareket içinde burjuva kuyrukçusu görüşlerin de yayılması neden oluyor. Bugüne dek, daha çok reformcu sol içinde yaygın siyasal ve örgütsel anlayışlar, öteki kesimlerde de savunulur oldu. Halkın hoşnutsuzluğunu burjuva muhalefete taban yapmaya, burjuvazinin demokrasi ve özgürlük şampiyonu olarak göz boyamasına yarayan bu tür görüşlere karşı ideolojik savaşım da büyük önem taşımaktadır.

Ülkenin kritik bir dönemece doğru ilerlediği bir sırada komünistler titiz ve uyanık olmak durumundadırlar:

Faşist cuntayla öteki burjuva kesimler arasındaki çelişkilerden yararlanırken, komünistler aynı zamanda burjuva muhalefetin halktan soyutlanması için çalışacaklardır. Ülkemizde halkın gerçek ve kalıcı kazanımlar elde etmesinin tek yolu proletarya hegemonyasında savaşımdan geçer. Burjuva önderlik, halkın öfke ve enerjisini kendi çıkarları doğrultusunda harcamaktan başka birşey sağlayamaz. Bu gerçeği halkın arasında yaymak, tek kurtuluş yolunun işçi sınıfıyla birlikte savaşmak olduğunu geçmiş devrimci deneylere dayanarak hatırlatmak acil bir görevdir.

Faşist cuntanın çizdiği siyasal çerçevenin gevşemesi yönündeki eğilim legal olanaklardan yararlanmanın her zamanki önemini daha da arttırmaktadır. Doğrudan siyasal alanda legal olanaklardan yararlanmak, daha yavaş ilerleyen bir süreç olabileceği benziyor. Bu alanda ani değişimlere hazır olmak büyük önem taşımaktadır. Öte yandan, özellikle yaygın ve bunun yanı sıra dernekler düzeyinde her türlü legal olanaktan vargüçle yararlanmayı hızla arttırmak gerekiyor.

Düşman sınıfın düzeni içindeki legal olanaklardan ancak güçlü bir illegal komünist partisi doğru ve başarılı olarak yararlanabilir. Partiyi güçlendirmek, konspirasyonu arttırmak, her zaman olduğu gibi en başta gelen görevdir. Partiyi güçlendirmek ve ileride, legal hareketi legalist oportünist görüşlere bırakmamak için büyük bir enerjiyle çalışmak gerekiyor.

Sendikalar sorunu

Faşist cuntanın getirdiği iş yasaları, çok sayıda işçiyi memur statüsüne geçirmekle, genelinde işlemeyen sendikalarda

binbir güçlkle örgütlü olabilecek, ama hiçbir durumda haklarını savunmayan bir işçi sınıfı öngörmektedir. Bu yasalar gerçekte sendikal çalışmayı yasaklayarak işçi sınıfının en küçük sendikal kıvılcığından bile burjuvazinin ne denli korku duyduğunu yansıtır. Aynı zamanda ekonomik demokratik haklar kazanmanın yolunun tüm yasaklarıyla birlikte faşizmi yıkmaktan geçtiğini canlı bir biçimde kanıtıyor, yasal illüzyonların yolunu tıkıyor.

Yeni iş yasalarına göre sendikaların işleyebilmesi, iş kolunun %10'unu örgütleyebilmesiyle bağlıdır. Bunun böyle olup olmadığını saptayacak olan ise Çalışma Bakanlığı'dır. Yetki belirlemede referandum yine yasaktır. Devletin sürekli ve keyfi mali, idari denetimi altında tutulan sendikalar, üyelik, kongre, yönetim, sözleşme çalışması gibi her alanda bürokratik engellerle sarılmıştır. Sendikal işleyiş anti-demokratikleştirilmiştir. II. Konferans kararlarımızda belirtilen korporatif devlete bağlı sendika özlemini, faşizm bu yasalarla yaşama geçirmeye çalışıyor.

Sendikaların kültürel çalışma yapmaları bile yasaktır. Eğitim, meslek eğitimiyle sınırlı, üstelik sendikalar meslek eğitimiyle görevlidir. Ücretler, değil meslek eğitimi harcamalarını, bir işçinin ekmek parasını karşılamaktan uzak olduğu halde, meslek eğitimi sendikaların üzerine bırakılarak, işçinin parasıyla burjuvazi için kalifiye işgücü yetiştirilerek istenmektedir. Ayrıca yeni yasalara göre işyeri temsilcisinin görevi, işçinin hakkını savunmak değil, çalışma barışını korumaktır. Genç işçilerin sendika yönetimine gelmeleri ise engellenmektedir. Herhangi bir sendika yöneticisi faşist Ceza Yasa'sına göre suç işlerse, sendikanın ya da tüm konfederasyonun çalışmaları durdurulmaktadır. Bu faşist yasaya göre sınıf savaşımı suçtur. Dolayısıyla, sınıf sendikacılarının yönetime gelmesi engellenmekte ve sendikayı kapatma tehdidi altında, sendika tabanındaki işçilerin kendi çıkarlarına aykırı bir yönde davranmaları için bürokratik baskı yapılmaktadır.

Yeni iş yasalarına göre sendikalar %10 işkolu barajını aşarlarsa, yine her yönden bürokratik engellerle çevrili bir toplu sözleşme hakkına sahip olabiliyorlar. Birçok hükümün toplu sözleşmeye giremeyeceği yasayla belirlenmiştir. İşkolu barajı konduğu halde, işkolu çapında toplu sözleşme yasaktır. En önemlisi grev hakkı gerçekte yok edilmiştir.

Birçok işkolunda grev yasaktır. İş kazalarının en çok can aldığı kömür işkolu da bunlar arasındadır. Böylece işçilerin ihmal yüzünden ölüme karşı hak aramaları bile engellenmiştir. İşçile-

re, burjuvazinin çıkarları için yalnızca aç kalın değil, aynı zamanda sessizce ölümlenmektedir.

Grev yasağı konmayan işkollarında çeşitli zamanlarda, çeşitli gerekçelerle yine grev yasaklanabilmekte, yalnızca grev değil, grevin propagandası da suç sayılmaktadır. Yasaklanmasa da zaten grev hakkı kullanılmaz duruma sokulmuştur.

Greve yalnızca toplu anlaşmazlık sırasında gidilebilir. Belli bir süre içinde grev kararını "yetkili organlara" bildirmek, bildirildiği tarihte başlamak, greve gitmeden önce araya arabulucular sokmak gibi binbir türlü bürokratik engel getirilmiştir.

Hak grevi yasaktır. Sendikasız işçiler greve gidemeyecekleri gibi grev yasağı yoksa, sendikal işçiler yalnızca toplu anlaşmazlık durumunda greve gidebiliyorlar. Toplu sözleşme bağlandıktan sonra, patron onu uygulamasa da işçiler grev yapamıyorlar. Böylece yalnızca toplu sözleşme yapmak değil, yapılına uygulamak da olanaksızlaştırılmıştır. Bunun yanı sıra, bağlanan toplu sözleşmenin süresi bitene kadar yeni bir toplu sözleşme yasaktır. Yani işveren toplu sözleşmeden sonra işçileri atabilir ve 2-3 yıl sözleşmesiz işçi çalıştırabilir.

"İyi niyete" (!) aykırı grevler de yasaklanabiliyor. Ayrıca işverene, grevin yasa dışı olup olmadığına karar verme ve yasa dışıysa işçileri işten atma yetkisi tanınmıyor. Böylece "iyi niyet" in, "adaletin", yargının sınıfsal özü çok güzel açık ediliyor.

Grev süresi için ücret, sosyal yardım ödenmesi ve bu sürenin kıdem tazminatı açısından geçerli sayılması yasaklanıyor. Ayrıca grev sırasında iki gözcünün dışında işçilerin grev yerinde bulunması, bu iki gözcünün çadır vb. bulundurma ve "bu iş yerinde grev vardır" dışında belgi taşınması yasaklanıyor. Grev sendika denetiminde olmadığı halde, grev sırasındaki zararları sendikanın ya da işçilerin ödemesine ilişkin hüküm, işverenin mal ve makinalarını düzmece gerekçelerle sendikalara ödetme niyetini yansıtır.

Yeni iş yasalarına göre sendikasız işçilerin hiçbir hakkı yoktur. Sendikal işçilerin kullanılması olanaksız, göstermelik bazı "hakları" vardır. Ama Türk-İş'in çalışması önüne bile engeller dikilmiştir. Ocak 1984'e kadar tüm sendikalar, bu arada Türk-İş bir dizi bürokratik değişiklikler gerçekleştirme zorundadır. Yeni İşkolları Yönetmeliği'ne göre bazı sendikalar bölünmek, bazıları birleşmek zorundadır. Zaman, mali çerçeve ve yasadaki belirsizlikler açısından bunlar büyük güçlükler taşımaktadır. Bu güçlükleri aşıp da varlığını korursa, Türk-İş bu kez de

sendika ağalarının yönetiminde kalacaktır. Çoğu genç olan, sosyal demokrat eğilimli sendikacılar bile yönetimden ayıklanmaktadır.

Faaliyeti askıya alınmış sendikaların üyeleri için ise durum daha da ilginçtir. Özellikle DİSK üyelerine yönelik bu hükümlere göre, DİSK davası beraatle sonuçlanmazsa ve DİSK üyeleri yasanın yayınlanmasından sonraki 6 ay içinde noter huzurunda DİSK'ten ayrılıp, 5 forma doldurup, noter huzurunda bir başka sendikaya üye olmazlarsa, sendikal haklardan tümüyle yoksun kalıyorlar! Başka sendikalara üye olmak konusunda bile binbir bürokratik engelle takılıyorlar.

İş yasaları, sendikal, sendikasız, Türk-İş'li, DİSK'li ya da başka sendikadan tüm işçileri doğrudan ilgilendirmektedir. Bu yasalar, tüm işçi sınıfının en küçük ekonomik, demokratik haklarının bile elinden alınmış olduğunu, yasaklarla elinin kolunun bağlanmak istendiğini belgelemektedir. Bu yasalara karşı savaş, tüm işçilerin sınıf sendikacılığı temelinde sendikal birliğini acileştirmekte, bu birlik için önemli bir platform oluşturmaktadır.

Komünistler daha faşist cunta başa geldiğinde, onun yasaklarını kırmak için yapılması gerekenin, sendikasız kalmamak, varolan sendikalarda çalışma yürüterek sınıf sendikacılığı temelinde işçilerin sendikal birliğini güçlendirmek ve birlik içinde savaşımı yükseltmek olduğunu söylemişlerdir. Bugün çıkan iş yasaları bundan başka bir yoldan gidilemeyeceğini daha somut olarak kanıtlamıştır.

Türkiye işçi sınıfı büyük bir görevle karşı karşıyadır. Tüm sendikasız işçiler, tüm sendikalar, edindikleri şanlı devrimci gelenekleriyle tüm DİSK'li ileri işçiler Türk-İş'e dalmalıdır. İşçiden yana bir yönetim altında demokratik bir Türk-İş'de birliği sağlama savaşımıyla, ekonomik demokratik haklar için faşist cuntaya karşı savaşım birleştirilmelidir. Faşist cuntanın yasaklarına verilecek en iyi yanıt, DİSK'in gelenekleri doğrultusunda, sınıf sendikacılığı temelinde, en büyük sendikal örgüt olan Türk-İş'de sendikal birliği sağlamaktır! Bu gerçekleştirilirse burjuvazinin saldırısı geri tepecektir. Burjuvazi işçi sınıfı üzerinde sıkı denetim kurmak isterken, karşısında denetim kuramayacağı kadar güçlü bir sendikal birlik bulacaktır.

Sendikasız işçiler!

Sendikasız kalmayın. İşkolunuzdaki en uygun sendikaya katılın. Bu sendika Türk-İş'e üye değilse üye olması için, üye olduktan sonra da Türk-İş'de sınıf sendikacılığının egemen olması için çalışın. Bugünkü cendereyi parçalamanın yolu, işçilerin doğru bir sendikacılık

anlayışı temelinde sendikal birliğinden geçer. Üstelik böyle bir birlik işçilerin uzun erimli çıkarları açısından da kalıcı bir kazanım olur.

DİSK üyeleri, Türkiye'nin en bilinçli, deneyimli işçileri! Size büyük görev düşüyor.

Savaş geleneklerinizin, şanlı devrimci deneyimlerinizin sınıf kardeşlerinizden kopuk bırakılmasına izin vermeyin. İşkolunuzdaki en elverişli sendikaya üye olun. Bu sendika Türk-İş'e üye değilseniz, üye olması için uğraşın. Ortamın bilincinde, dikkatle çalışarak Türk-İş'e dalın. Şanlı savaşlardan öğrendiklerinizi Türk-İş tabanına da tanıttın. Ve Türk-İş yönetiminin işçiden yana bir yapıya kavuşması kavgasını başlatın.

DİSK'in bilinç ve deneyimiyle, en büyük sendikal örgüt Türk-İş'in çatısı altında vücut bulacak sınıf sendikacılığı burjuvazi için bir kabustur. Burjuvaziye nice kabuslar yaşattığımız, bir yenisini daha yaşıtın.

Türk-İş'li işçiler!

Tabanın söz ve karar sahibi olmasını engelleyen anti-demokratik işleyişle ve yönetimiyle, Türk-İş, bugüne dek, büyük bir işçi kesimini devrimci sınıf savaşımının, sınıf sendikacılığının dışında tutmayı amaçlıyordu. Bunun acı sonuçları yaşamda yansdı. Faşizmin gelebilmesinde ve işçiler üzerinde bugünkü

cendereyi kurabilmesinde bunun payı büyüktür.

Yeni iş yasaları Türk-İş'in anti-demokratik işleyişini çok daha fazla geriye çekmeyi, sınıf sendikacılığını Türk-İş'den iyice dışlamayı amaçlıyor. Bu yasalara göre Türk-İş sendikal çalışma bile yürütmesi engellenen, devlet denetiminde bir örgüt durumuna geliyor.

Türk-İş'li işçiler! Buna karşı durun. Tüm sınıf kardeşlerinizin Türk-İş çatısı altında ve sınıf sendikacılığı temelinde birleşmesi için siz de içeriden ağırlık koyun. Ülkede ve Türk-İş'de kurulan anti-demokratik, işçi düşmanı düzeni yıkmak birbiriyle bağlıdır. Türk-İş'in işçiden yana bir sendikal birlik çatısı olabilmesi, bugün tüm işçi sınıfı üzerindeki ağır ekonomik siyasal baskıya karşı savaşım verebilmekle doğrudan bağlıdır. İşçi haklarını tümüyle yokeden iş yasalarına karşı savaşımı, demokratik bir Türk-İş savaşımıyla birleştirin!

Öteki sendikalardaki işçiler!

Sendikanızın Türk-İş'e katılması ve Türk-İş'de sınıf sendikacılığının egemen kılınması için çalışın. Türkiye'de işçi hakları için savaşım verebilmekle, sınıf sendikacılığı temelinde işçi sınıfının birliğini kurabilmek artık kopmazcasına bağlıdır.

Yeni iş yasaları tüm işçi sınıfına indirilmiş ağır bir darbedir. İşçi sınıfının bütün haklarını yekettiği gibi buna karşı savaşım vermenin bütün yasal yollarını da tıkamaktadır. Bunlara karşı savaşmak, yasal çerçeveye sınırlı olamayacağı gibi, olağan bazı sendikal haklar kazanmak bile, eninde sonunda bu yasal çerçeveyi bütünüyle parçalamayı gerektirecektir.

İşçi sınıfımız, tüm aklı ve hüneriyle, koşulları dikkate alarak, uygun yollardan hazırlık yaparak sendikal birliğini kurmalı ve güçlendirmeli, iş yasalarına karşı savaşımı yükseltmelidir.

İş yasalarına karşı savaşımın kendisi de gösterecektir ki, en basit sendikal hakları bile kazanmanın yolu, anti-faşist savaşımıyla, devrim kavgasıyla bağlıdır. İşçi sınıfına hoş görünmek için burjuva muhalefet de işçi haklarından konuşacaktır. Buna karşı uyanık olmak ve yığınları da uyarmak gereklidir.

Türkiye gibi bir ülkede, hiçbir burjuva kesimin işçi haklarına ilişkin hiçbir vaadi, kısa erimli olarak bile geçerlilik taşımaz. Burjuvazinin vaadlerinin sonu 12 Eylül'lere varır. Bunu yaşam kanıtladı. İşçi haklarının, yalnızca işçi haklarının değil, tüm halkın demokratik haklarının tek güvencesi, bu yolda savaşın tek güvenilir öncüsü, işçiden başkası olamaz!

II

Parti örgütünün durumu

Yaz taarruzu

Bu yıl olanaklar ve tehlikelerin arttığı bir ortamda 7. Yaz Taarruzu'nu başlattık. Partimiz, burjuvaziye karşı devrimci savaşta yüklenmiş olduğu rolü başarıyla yerine getirmeye hazırlanıyor.

Bu hazırlığın bir parçası, "devrimci savaş devrimci özveri üstünde yükselir" anlayışıyla herşeyini partiye ve devrime adayan ikircimsiz kadrolar hazırlayan geleneksel yaz taarruzlarıdır.

Bu yılki yaz taarruzu öteki yıllara göre daha farklı bir konumda başladı ve sürüyor. Bunun çeşitli nedenleri vardır. Partimizin "resmi" kanadından saflarımıza çok önemli katılmalar oldu. Yaz taarruzuna katılım ve örgütlülük düzeyimiz öteki yıllara oranla hem nitelik, hem nicelik olarak daha yüksektir. Tüm örgütlerimiz, geleneksel yaz taarruzunun devrimci mantığını kavramış, deney ve bilgi birikimi oldukça artmıştır.

7. Yaz Taarruzu'muz bu koşullar altında büyük bir coşkuyla sürüyor.

Yaz taarruzunun ortasını geçtik. Örgütlerimiz koymuş oldukları taah-

hütlerin toplanmasında çeşitlilik göstermektedirler. Kimi örgütlerimiz taahhütlerinin tamamına yakını, kimisi %50'sini kimisi ise henüz daha azını toplamış durumdadır. Tüm örgütler taahhütlerin zamanında toplanması için

çaba göstermelidirler.

Yaz taarruzu çalışmalarının önemli bir parçası yığınlarla bağlıdır. Varolan yığın bağlarını daha düzenli ve yoğun hale getirmek için özel çaba harcanmalıdır. Merkez yayın organı temelinde yığınlarla ilişkiyi yükseltmek gerekir. Dış bağışlara daha ciddi yaklaşmalıyız. Bugün bağış olarak toplanan oranı aşmayı hedeflemek aynı zamanda geniş yığınlarla ilişki kurmak demektir. Çeşitli sosyal çalışmalar yeterli değildir, geliştirilmelidir.

Eğitime önem verilmelidir. Koşullar ne olursa olsun eğitim aksamamalıdır. Bazı örgütlerimizde pratik çalışmalardan ötürü, eğitime pek zaman ayrılmıyor. Bu eksiklik en kısa zamanda giderilmelidir. Eğitim devrimci coşkuyu artırır, militanların örgüte olan güvenini pekiştirir, pratik çalışmalar için yeni enerji getirir.

Yaz taarruzu boyunca her örgüt planlı, programlı çalışmaya ağırlık vermelidir. Örgüt seferberliği hedefleri sürekli gündemde tutulmalı ve çıkarılan programlar zamanında üst örgüte iletilmelidir.

Örgütsel görevler

Parti içi savaşımın çizdiği eğrinin özgüllükleri, Türkiye'nin siyasal ortamındaki gelişmeler, Türkiye'de ve Avrupa'da sınıf savaşımının geçmekte olduğu dönemeç, tüm örgüt birimlerimizi hızla yeni ve zorlu görevlerle yüzyüze getirmektedir.

1 Mayıs eylemlerinin de açıkça gösterdiği gibi, sol hareketlerin tabanında siyaseti bırakma eğilimi henüz sürüyor olmasına rağmen partimiz büyüyüdü. Yiğün bağları güçlendi. Türkiye'de ve Avrupa'da örgütlerimiz, komünist propaganda ve ajitasyona duyarlı, öncü örgütünü arayan işçiler arasından, işçi yataklarından en ileri unsurları komünizmin sancağı altında toplamayı sürdürdü. Buna, Türkiye devriminin sorunları karşısında aciz kalmış, partiyi likide etmeye yönelmiş, parti içi savaşımında kadroları moralsizliğe iten "resmi" azınlığın tutumuna başkaldıran çok sayıda yoldaşın İŞÇİNİN SESİ saflarına katılımı eşlik etti.

Parti kadrolarını, bugün, Türkiye'de işçi sınıfının yükselen savaşına öncülük edecek, menşevizmin kökünü kazıyacak, tek bir ideoloji, tek bir disiplin temelinde, sıkı, çelik bir yumruk gibi savaşacak Türkiye Komünist Partisi'ni hızla yükseltme görevi bekliyor.

Bu görevi yerine getirebilmek, *en başta* parti merkezini güçlendirmek, onun çalışmasının etkinliğini arttırmak, tüm kadroların niteliğini geliştirmek, tüm parti birimlerinin aynı hedefler doğrultusunda, aynı anda eşgüdümlü olarak hareket edebilme yeteneğini pekiştirmek demektir. Bu doğrultuda atılacak adımların dayanağı örgüt seferberliği ile elde edilen kazanımlardır. Tüm parti birimleri ve üyeleri örgüt seferberliği ile sağlanan çalışma alışkanlıklarını titizlikle korumalıdır. Planlı-programlı çalışma, parti kolektifinin çalışmasının düzenli toplantılar aracılığıyla yürütülmesi, sistemli, etkin yiğün çalışması kazanımların köşetaşlarıdır.

Parti merkezini güçlendirmek, onun çalışmalarının, parti örgütlerinin ve üyelerinin parasal ve tüm öteki olanakları ile desteklenmesi, kadroların, yalnız bölgelerin değil, merkezin gereksinimlerini gözönünde bulunduran normlarla yetiştirilmesiyle, parti içi iletişimin daha kusursuz bir biçime getirilmesiyle, alınan kararların eksiksiz uygulanmasındaki disiplinin geliştirilmesiyle kopmaz bir biçimde bağlıdır.

Parti örgütleri, çalışmalarında parasal kaynak yaratmayı hergün önemi biraz daha artan siyasal bir sorun olarak ele almalıdırlar. Merkezden bekleyen, merkezin olanaklarını kullanan bir anlayışın tüm belirtilerine karşı savaş-

malıdırlar. Örgütler, bölgelerinde merkez için yeni olanaklar yaratabilme yollarını her an arayarak çalışmalarını sürdürmelidirler. Bunu gerçekleştirebilmek en başta bu bilincin, daha yiğün örgütü düzeyinden başlayarak tüm militanlara verilmesi ile olanaklıdır. Yaz taarruzları bu bilinci vermek için önemli bir kaldıraçtır. Ancak bu bilinçle ve bu anlayışla çalışma, yaz taarruzları süresiyle sınırlı kalmaz. Örgütlerde bu bilincin ne denli gelişmiş olduğunun en açık göstergelerinden biri de yayın paralarının merkeze düzenli aktarılması olmaktadır.

Türkiye ve Avrupa'nın değişik yörelerinde yeni parti örgütleri kuruluyor. Bu gelişme biz nereye kadar götürürsek oraya kadar gidecektir. Ancak bu gelişmenin sonucu merkezin olanaklarına *yeni ortaklar değil yeni destekler* olmalıdır. Bunun için tüm parti birimleri, her alanda, teknik altyapı ve olanaklar geliştirip, kendine yeterli olmanın ötesinde, merkeze ve dolayısıyla tüm partiye doğrudan destek olacak konuma gelme hedefi ile çalışmalıdırlar.

Partide ideolojik eğitimin titizlikle, aksamadan sürdürülmesi, tüm militanların partinin siyasal tutum ve taktiklerini derinden kavraması, kadro geliştirmede atılacak adımların başlangıç noktasıdır. Doğaldır ki, ideolojik eğitime,

yeni kadrolara hızlı siyasal deneyim kazandıracak yoğun bir çalışma eşlik edecektir.

Parti komiteleri, yeni kadroları parti çalışmasının değişik alanlarında sınamak için bilinçli ve sistemli çalışmalı, zaman içinde kendiliğinden gelişmiş şemalara takılıp kalmamalıdır. Parti çalışmalarında işbölümünü geliştirmek, sorumlulukları yetki ile birlikte yukarıdan aşağıya yayarak dağıtmak, kendi çalışma alanında uzman, profesyonelleşmiş kadrolar yetiştirebilmenin elverişli çerçevesidir.

Hiçbir parti örgütü kadro yetiştirmede ulaşılmış istenen düzeyi, yerel görüş açısından ele almamalıdır. Türkiye'de devrimi yapacak, sosyalizmi kuracak bir partinin *merkezi düzeyde* gereksinimlerini gözönünde bulunduran ölçütlerle kadro yetiştirmeye çalışmak, parti merkezini güçlendirmenin önemli bir yoludur.

Parti birimlerinin ve parti üyelerinin, partinin ideolojik çizgisini, siyasal tutumunu titizlikle izlemesi, parti örgütlerinin eşgüdümlü çalışabilmesinin önkoşuludur. Öte yandan tüm parti örgütlerinin eylem anında tek bir yumruk olarak ayağa kalkabilmesi, alınan kararların eksiksiz uygulanmasında gösterilecek çelik disiplinle ve parti merkezini bölgedeki tüm gelişmelerden somut veriler temelinde, hızlı, düzenli ve sistemli olarak bilgilendirmeye sağlanabilir. Parti örgütleri tüm çalışmalarını ve merkeze olan iletişimini bu bilinçle yürütmelidirler.

Geçtiğimiz süre içinde parti örgütlerinin kadınlar arasında çalışması, birkaç örgütün dışında, bu alanda yapılması gereken ve yapılabilecek olan çalışmaların çok gerisinde kalmıştır. Parti örgütleri önümüzdeki dönemde bu alana daha enerjik eğilmelidirler. Aynı şekilde gençlik içinde çalışmaya da hız vermek gerekiyor.

Partimizin içindeki gelişmeleri, ideolojik çizgimizi, çalışmalarımızı dünya işçi sınıfının öteki müfrezelerine, komünist partilere, devrimci kamuoyuna duyurmak, onların Türkiye'de faşist diktatörlüğe karşı verilen devrim savaşımında aktif desteğini kazanmak için merkezi olarak yürütülen çalışmaların yerel çalışmalarla desteklenmesi, geri kalmaktadır. Bu konuda tüm parti örgütleri daha aktif, daha yaratıcı ve daha sistemli çalışmalı, bu amaçla yapılan yerel çalışmalarını, parti merkezine zaman geçirmeden duyurmalıdırlar.

Türkiye'de öyle koşullar vardır ki, bir anda hızlı değişimlerle karşılaşılabilir. Olası değişimler karşısında, partimizin tek yumruk gibi anında tavır alabilme, eyleme geçebilme yeteneğini, merkezi-yetçiliği ve disiplini güçlendirmeliyiz.